

# ملا نصر الدين

№16 Qiyməti 12 qəpik.

МОЛЛА НАСРЕДИНЪ

Цена 12 к. № 16



Alban

Литоқ. S. Bixova.

Özünü yıxılan ağlamaz

Yunan



Adres: Tiflis, Davidov küçəsi nömrə 24.  
 Адрес: Тифлиς, Давидовская, 24.  
 Телеqram üçün: Tiflis, "Molla Nəsrəddin".  
 Для телеграмм: Тифлиς, "Молла  
 Насреддинь".

Подписная цена:

На годъ - 6 руб.

6 месяц - 3 р. 50 к.

3 месяц - 2 р.

1 месяц - 40 к.

Adres dəyişmək haqqı 3 dənə 7 qəpiklik markadır.

Qafqazda və Rusiyada  
 12 aylığı - 6 manat

"-----" 6 aylığı - 3 manat yarım

"-----" 3 aylığı - 2 manat

"-----" 1 aylığı - 40 qəpik

Əcnəbi məmləkətlərdə 12 aylığı - 7 manat

"-----" 6 aylığı - 4 manat

Tək nüxsəsi idarəmizdə 10 qəpik, özgə  
 şəhərlərdə 12 qəpik.

## Ədəbiyyat

ƏLİ ABBAS MÜZNIBƏ

AL BOYNUNA!

Qıl etiraf çoxdur al boynuna günahın!  
 Danma ki, heç ağarmaz ol çöhreyi-siyahın!  
 Söylə kimə özünü bildirmək istəyirsən?  
 Suçlarının üzünü sətr etmək istəyirsən?  
 Kəndini ya müsəlman göstərmək istəyirsən  
 Babiliyində varmı ta hali-iştibahın  
 Danma ki, heç ağarmaz ol çöhreyi-siyahın.

Şeyxi yalansadırsan babi deyil nəsən bəs?  
 Fikrü əqidənizdən müxbir deyilmi hər kəs  
 Şərm etməyir bununla hündürlədirsiniz səs  
 Olmaz sənün müsəlman əlbət ki, xeyirxahın  
 Danma ki, heç ağarmaz ol çöhreyi-siyahın.

Molla səni edibdir həqqi yerində təkfir  
 Qətlində olmyaydı ey kaş ləngü təxir

Övzama veribsən hər bir cəhətdə təgyir  
 Asari-küfrdür həp paltarların, külahın  
 Danma ki, heç ağarmaz ol çöhreyi-siyahın.

Etmə gilayi-bica, qılma şikayət ağaz  
 Dərdü qəmi bəyanü şərhe bülənd avaz  
 Olmaz sənə mühitin ahəngdar, dəmsaz  
 Haşa bu el, bu millət olsun ümidgahın  
 Bu yol ki, sən tutubsan yox qurtuluş fəlahın  
 Danma ki, heç ağarmaz ol çöhreyi-siyahın.

Yoxdur dalın, pənahın, dövlət, cəlal, cahın  
 Cahil müridlərdən yavərlərin süpahın  
 Tut-tut bu pəndi məndən qıl tövbə səyyahın  
 İstiğfər et və illa: axşam olur sabahın  
 Hər qəlbi-səxtü səngə təsir qılmaz ahın.

Keysiz

## SƏHADƏTNAMƏ

**M**öhtərəm "Molla Nəsrəddin" məcmuəsinin keçən nömrələrinin baş məqaləsində bir mətləb üstə söhbət açılmışdı. Məqalə sahibi guya şikayət edir ki, bizim Moskva tacirləri və bir para dərmdənd kişilərimiz bəzi bəhanələr ilə səfərə çıxanda gedib rus şəhərlərinin qaranlıq küçələrində gəzib qayıdıb gəlirlər evlərinə və bir neçə sovqat gətirirlər: Məsələn, balaca uşaqlarına oynatmalı gəlin və öz-özünə çığırın balaca qaz və öz-özünə mavuldayan balaca pişik gətirirlər. Özlərinə də bir çoxlu qalstuk gətirirlər ki, hərəsi bir rəngdə olur. Amma övrətlərinə paltarlıq bir-iki dəst parçadan savay bir cüt sovqat da gətirirlər ki, adı yadımdan çıxıb, amma onu bilirəm bu sovqat yeməlidir və övrət bunu yeyəndən sonra yay gələndə məcbur olur ki, getsin mädən sularına özünə müalicə eləsin.

Axırda məqalə sahibi yazır ki, yaxşı olardı ki, biz müsəlmanların Şeyxülislamı da bir belə qərardad eləyə idi ki, əvvəla hər bir kişi evlənmək istəyəndə həkimdən səlamətlik şəhadətnaməsi alaydı və belə şəhadətnamə olmamış heç bir molla'nın kəbin kəsməyə ixtiyarı olmayaydı. Necə ki, belə bir qaydanı ermənilərin katalikosu qoyubdur və bundan əlavə hər bir övrət ərə gedəndən sonra ərində bir lotuluq azarı görəni kimi və bilən kimi boşanmağa ixtiyarı olaydı. Necə ki, tazalıqda dövlət dumasında xaçpərəstlər üçün belə bir qanun qoyulubdur.

**B**udur məqalə sahibinin sözü. Doğrusu, bu sözlər mənə xoş gəlmədi və yəqinimdir ki, Bakının dərya kənar tacirlərinə də xoş gəlməyəcək. Doğrudan da hələ bu nə sözdü? Necə yəni şəhadətnamə? Qardaş, biz müsəlmanıq, hər millətin də özünə görə öz adəti, öz qəvanini var, erməniyə erməni deyiblər, rusa rus deyiblər, müsəlmana da müsəlman deyiblər. Dəxi bu sözləri ayıb deyilmi ortalığa gətirmək? Belə sözləri yazan millətə sataşır, şəriətə dolaşır. Sözün var söz danış, yoxsa şəhadətnamə nədir. Sən məgər bilmirsənmi

ki, bir para azarlar ki, bizim kişilərimiz rus şəhərlərindən gətirirlər, bu azarın əsil müalicəsi bakirə qız almaqdır, yoxsa nə bilim, katalikos belə gəldi, padşahlıq дума belə getdi. Bu cür mətləbləri ortalığa gətirib danışmaq "Molla Nəsrəddin" kimi bir cərideyi-fəridə sahibinə yaraşan işdir, yaraşmayan işdirmi, bu da Allahın yanındadır. Çünki zəmani ki, xudavəndi-ələm hər bir şəxsin xilqətində - qoy görüm hara getdim çıxdım... mətləbi itirdim.

Mən ölüm bir də belə sözləri yazıb yaramı təzələmə. Sizi həmişə ixlas ilə yada salan və həqiqi dostunuz

Çirtapırt

## ƏŞ'AR

*10-cu nömrədə Dəstançıya nəzirə*

*Yazma balam, bu sözləri dinimizə ziyandı bu  
Dərvişə, molla, seyyidə fəhşdi bu, yamandı bu.*

*Mollaların, seyidlərin şəklini çəkmə jurnala  
Yox sənə mədxəliyyəti qoydula milləti dala  
Boşlagilən bu işləri gülmə hənəli saqqala  
Rəngü hənəni pisləmə qoysala yalü kupala  
Kim biləcək hənəsizi gündə namaz qılandı bu  
Yazma balam bu sözləri dinimizə ziyandı bu.*

*Molla dayı bu molla'nın azdı yaşı səğirdir  
Fiqhü üsul elmini çox oxuyub şəhirdir  
Hiyləsi yoxdu heç bunun zahiri də fəqirdir  
Qası, gözü qaradı həm hüsndə binəzirdir  
Mətləbi anlamır hələ tazədi bu, cavandı bu  
Yazmagilən bu sözləri dinimizə ziyandı bu.*

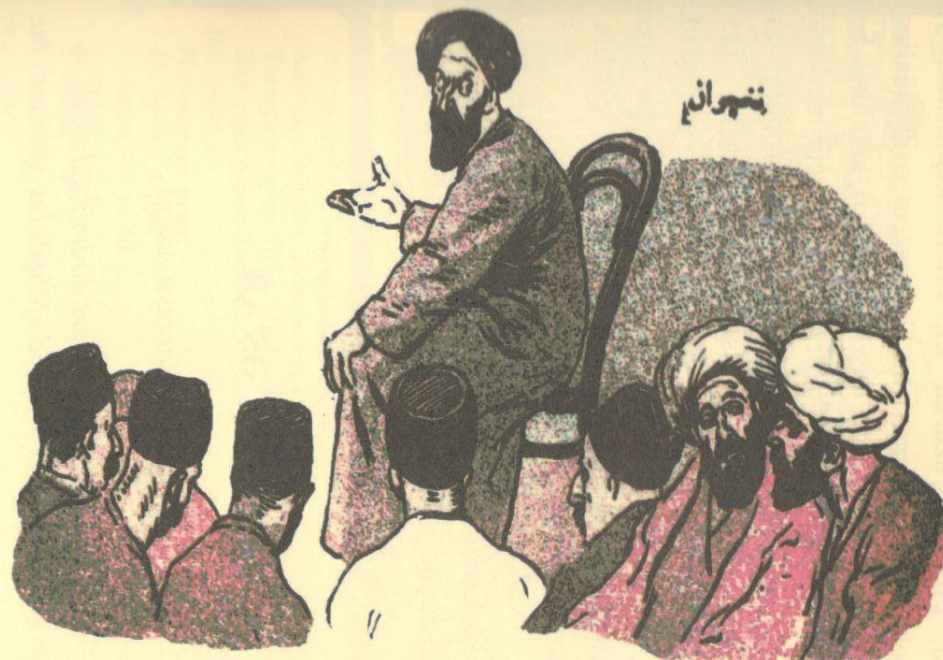
*Mətləbi annamır dedim səhv elədim bu barədə  
Sinni kiçikdi, elmi çox, ədd olunur şümarədə  
Elm oxuyub Nəcəfdə bu, həm əli var ibarədə  
Tazə gəlibdi həccdən hörməti var idarədə  
Yoxdu nəziri şəhrdə vəizi-xoşbəyəndi bu  
Yazma bu yazdığım sözü mollalara ziyandı bu.*

*Yazma gözüüm çox eybdir kuçəmizin imamını  
Saxlayır əhli-elmlər hörməti ehtiramını.*



*Təbriz ermənilərinin millət  
bağçası.  
Bizə də bilet ver.  
Börkülləri bu bağa qoymaq.*

یزەدە بیلەت ویر  
بوردکی لری بو باغە قویماق



*Мусульмане в клубахъ  
Müsəlmanların klublardakı halətləri*

موسلمانانلاڭ قلوبلارده کي حاللری  
Müslümanların klublarında kə halatları.



*Anna Vasilyevna:  
Görəsən bu səhərə kimi oynayacaq ya bizə də nöbət verəcək?!!*



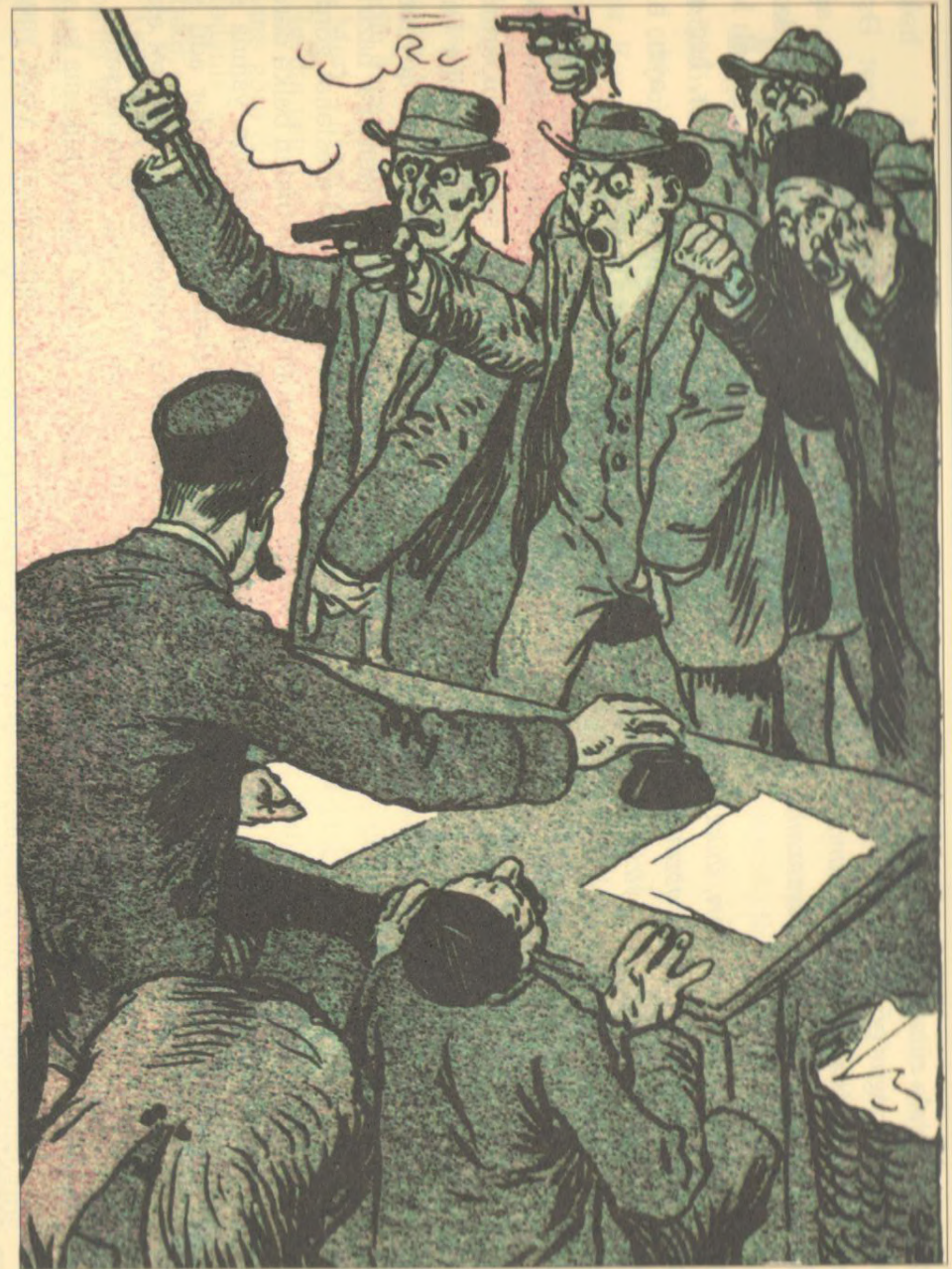
*Naxçıvan: Hacı Məhəmməd Həsənin mərsiyəsində mollaların ərəbi davası.*

И этот молла, как наш гадаеть? Пойдемь спросимь?



Vera Matveyevna, gedək soruşaq görək bu molla da bizim ağbaş, qarabaş mollalar kimi fala baxır, yay yox?

Bakıda "İqbal" idarəsinə artistlərin hücumu  
Нападение артистов на редакцию "Икбаль".



Voda! Nöşün bizi "Kaspi"yə yazmısan? Əgər onu yazanı bizə nişan verməsən, səni xingal kimi doğruyacağıq.

*Hacıların alıb ələ cümləsinin lücamını  
Kəbk xəcil olur əgər görsə bunun xüramını  
Zahiri xoşdu batinən zəhərli bir ilandı bu  
Məktəbdə müdirdir, molladı, rövzəxandı bu.*

*Var biri gündə fırlanır çarsuları, dükanları  
Qədh ediyor və danlayır cümlə qəzet alanları  
Jurnalı gəzdirənləri, ya oxuyub yazanları  
Föhş verir sirahətən cümlə ölüb qalanları  
Dişlərini qıcıldadır sanki adamqapandı bu  
Anlamıyor qızanda gör kimdi? Çörək yapandı bu.*  
Mürdəşir

## SƏYAHƏTNAMƏ

### TƏBRİZ KAĞIZLARI

**M**olla dayı! Mənim yəqinimdir ki, indi sənin ovqatın Təbrizdə intixab elanını divara yapışdıranda müqəddəs ehrabı və Hacı Qurban cənablarının təlx olan ovqatından təlxdir. Çünki öz-özünə deyirsən ki, balam ay filənkəs! Bazarın kasad vədəsində nə qədər zəhmətnən sənə yol xərci düzəldib göndərdim Təbrizə ki, oradan bizə əhvalat yazasan. Amma indi iki aydır böyrünü vermişən yerə və özünü biləyə sərmişən. Bir kəlmə yazmırsan görək indiyə kimi nə qayırmısan və nə daraxda toxuyursan! Doğrusu bu sözləri deməyə haqqın var, amma bir balaca mənim əhvalımdan və indiyə kimi başıma gələn işlərdən xəbərin olsa çox da məni qınamazsan. Mən Təbrizə yetişən günlər təzə yan-yön olmuşdum və yığışdırdım sənə bir kağız yazam nəgah bir neçə nəfər tanımadığım adamlar gəlib məni sürüyə-sürüyə apardılar Nasirülhükəmanın yanına. Həkimbaşı mənim üzümə baxan kimi ətrafımdakı adamlara mənim səktə eləyib ölməyimi fərməyiş elədi. Hər qədər dad bidad elədim ki, ay həkimbaşı! Mən diriyəm, ölməmişəm, sözümə qulaq verən olmadı. Hamı məni məzəmmət eləməyə başladılar ki, əvvəla həkimbaşı yalan danışmaz və ikinci çıxırbağır eləyib xərdəcəl oyunu çıxartma! Səktə eləmiş adamın nə haqqı var danışmağa, xüsusən nasirülhükəmanın hüzurunda, yəni bir şəxsin hüzurunda ki, hansı bir Rusiyada və ya Fransada

darülfünun qurtarıb gəlmiş həkimin şəhadətnaməsinə qol çəkməyə həzrət Əşrəfin hökmü ilə fəvri Təbrizdən qovarlar. Bu ağanın təbabət elmində təcrübəsi həkim Xakəndazdan, naxçıvanlı həkim Mirzə Həsəndən və tehranlı Mirzə Əbülhəsən xandan dünyalarca artıqdır, heç səsini çıxartma ki, quylanmaqdan başqa ayrı əlacın yoxdur!..

Başı yalovlu özümü hər tərəfə vurdum çara qapısı hər yanda üzümə bağlı idi. Diri-diri torpaqlar altında basdırılmağı yadıma saldıqca tüklərim bizbiz olurdu, elə bilirdim ki, ilanlar çayanlar bu saat canıma dırmaşacaqlar. Özümü öldüyə qoydum və kəlməyi-şəhadətimi deyib quylanmağa hazırlaşdım. Bir Allah bəndəsi mənə məsləhət gördü ki, ərzimi həkim müctəhidə yetirib ondan bəlkə dərdimə çara tapam. Birtəhər özümü ağanın yanına salıb, əhvalatımı bəyan elədim və üç nəfər adil şahid göstərdim ki, səktə eləməmişəm və həzrət əşrəfin başına and olsun diriyəm ölməmişəm. Ağa cavabımda dedi ki: qardaş! Nasirülhükəma ki, sənin səktə yeyib ölməyinə şəhadətnamə verdi yəqin ki düzdü, bu birinci fəqərə deyil. Səndən qabaq Şeyx Səlimin qardaşı Mirzə Rəhimin də səktə eləməyinə fitva vermişdi. Həqiqətdə də ağa həkimbaşının sözü doğru çıxdı. Ola bilməz ki, bu dəfə səhv eləmiş ola və mənim o cənabın bu cür hökmi-qətisinin qabağında sözümlə ola bilməz.

Ərz elədim ki, cənab müctəhid ağa. Atam anam sənə fəda! Filan kənddəki dəyirmanın qəbaləsini Rəşidə sən özün yazıb və öz mübarək əlinlə möhürləmişdin. Bəs sonra necə oldu ki, qardaşın oğlu Mirzə Cəfər ağanın dədə-baba mülkü olmasına hökmi-şər'i əta buyurdun?! Ağa cavab verdi ki: füzulluq eləmə, hikmətdən sual yoxdur!

Bütün müsəlman aləminin bugünkü tərəqqisinin ümdə səbəblərindən olan "hikmətdən sual yoxdur" kəlami-şərifini məni sakit etdi. Ağanın qapısında əlac tapanmayıb əlim yerdən-göydən üzülmüş məyus qayıdırdım birdən yadıma düşdü ki, ey dili-qafil!

Sənin burada qədimdən bir Mir Tağı Həririnin adında dostun var, dost dostun pis gününə yaramayıb nəyinə lazımdır. Get onun yanına bəlkə dərdinə o bir əlac tapa!

(Sonrası var)

Sərgərdan

## EŞİTMƏLİ XƏBƏRLƏR

**T**ehran - Qafqaziyadan və Osmaniyədən gələn qəzet və jurnalların hamısını ağayı-Lisanüddövlə kəməli-iftixar və məmnuniyyət ilə qəbul edib elmin islam arasında intişarına canidil ilə çalışır. Rəvayətə görə bu cənabın bu iqdamatı məhz o iftiranı ki (guya Müzəffərəddin şah zamanında bu cənab kitabdarbaşı hümayuni olub üç yüz min tükənlik dövlətin qiymətli kitablarından və təsvirlərindən oğurlayıb və indi dəxi onları, müsaviri və özünü də həbs ediblər) öz üstündən götürüb özünü təmizliyə çıxartmaqdır.

Mərv - Eşqabaddan təzə gələn (biyuşi-molla) Mir Heydər usta Oruc oğlunu xəstəxanada ölü dəfn etdiyinə görə duələ çağırılıb və neçə nəfər irəvanlı, həmədanlı sekundat təyin edibdir. Şəhər çox şuluqdur.

Gəncə - İki nəfər əminəvəsi ki, iki il idi ayrılıb bir-birini görməmişdilər bu gün görüşüb, öpüşüb məhəbbət edəndən sonra birinin o birisinə iki ildən bu yana qalan otuz iki qəpik qumar pulunu yadına gətirib əl qəmə qədərəyə bir-birlərini yaraladılar.

Astarayi-İran - Bu gün bir nəfərin əlində bir nüsxə "Molla Nəsrəddin" jurnalı olduğunu hökumət adamları gördüyünə görə o biçərə özünün şəkk-şübəhsiz dara çəkildiyini nəzərə alıb qorxusundan bağı çatladı.

Şamaxı - Məscidin mehrabına biədəblik edən bir xaricinin acığına məsciddə işləyən bir fəhlənin ağır daşı saxlaya bilməyib məscid həyətinə saldığını bəhanə edib (sallaxlar) o biçərəyə o qədər kətək vurdular ki, cənazəsi yerdə qaldı. Sağ olsun məscid ehtiramını saxlayan rəislər.

TELEQRAF  
XƏBƏRLƏR

**L**ondon - Buraya Vaşinqtondan xəbər verirlər ki, neçə min il bundan əqdəm böyük-böyük günahlara mürtəkib olub "Çahibəbildə" tərələri üstə nazik bir qıldan asılan (Harut-Marut) adınli mələikələr sübh zamanı qırılıb quyunun dibinə düşdülər. Amerika hökuməti bu hadisədən artıq dərəcə təşvişə düşüb, mətbuati-

Meksika diplomatlarının qalib olub, öz sayislərinin məğlub olduqlarını əksəriyyəti-ara ilə iqrar edirlər. "Röyter" agentstvasının verdiyi xəbərə görə Harutun sağalmağına ümid varsa da amma Marutun həyatı təhlükədədir. Təbiblər şurası Moskvadan Loqmanovu, Şəkidən Hacı həkimi, Təbrizdən Nasirülhökəmanı sroçni teleqraf ilə dəvət edəcəyi gözlənir. Əhval qorxuludur... Babildə idareyi-ürfiyyə elan edildi.

**K**iyev - Dünən "Çəmənəminli" öz otağında yorğana bürünmüş başında şəbküləh çarpayının üstündə bağdaş qurub yırğalana-yırğalana ("Səda"nın, "Molla Nəsrəddin"nin, Sabirin) sözlərindən iqtibas etdiyi hekayələrini qiraət edirdi. Qulaq asmaqdan ötrü təxminən doxsan minə kimi ziyalı cəm olmuşdu. Bunların əksəri professorlar idi. Kəsrəti-izdihamdan otaq bir neçə yerindən çatlayıbdır. Dəllal Cəfərin dediyinə görə natiq günü-gündən üstə qoyacaq, çünki ağzı yaza gedir, özü də bu saat iyirmi dördündən çıxıb, iyirmi beşinə girir.

Müdir və baş mühərrir:  
Cəlil Məmmədquluzadə, Əliqulu Nəcəfov

## İXTAR

**İ**darəmizə sifariş və kağız yollayan ağalara İxtar edirik ki, mürəsiləcatın ünvanını məhz Tiflis idareyi-"Molla Nəsrəddin" yazsınlar, heç bir ad familiya lazım deyil.

"ŞƏRQ"  
MƏTBƏƏSİ KÖÇDÜ

Tiflisdə Voronsov küçəsində Boranbəyov karvansarasının qabağında təzə pasaj nömrə 9.

Mətbəəmizdə qəbul olunur hər cür çap işləri: paket, blank, sçet, qəbz dəftərçələri, kitablar və qeyrə, həmçinin ştempellər. Sifarişlər nalə ilə qəbul olunur, zədatka göndərmək lazımdır.

Адрес: Тифлисъ:  
Воронцовская 9 типография "Шяркъ"

Электрон. Грузинск.  
Изд.Товарищества Больши. Ванкская ул. №12



On il kənd mirzəsi olub. On il quldurluq eləyib. On il də pristavlıq eləyib.  
 Десять лет был писарем, десять лет разбойником, десять лет приставомь.

810